

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ВАСИЛ ЛЕВСКИ"

7200 Разград , ул. "Княз Борис" 62 , тел. 66 27 07, e-mail: ourazgrad@vlevski.com

**"Аз мисля, експериментирам,
създавам и променям"**

**Училищен иновативен план
за въвеждане на метода „дизайн
мислене“
в прогимназиален етап в
ОУ "Васил Левски", гр. Разград
2021-2025 година**

Съдържание

1. Общи данни за училището	2
2. Съответствие на иновация със стратегическите приоритети, визия, мисия, цели и дейности за постигане на целите на Стратегията за развитие на ОУ"Васил Левски	2
3. Проекти, осъществени от училищния екип, които имат отношение към предлаганата иновация	2
4. Самооценка на състоянието на елементите на училищния живот	2
5.Описание на иновацията "Аз мисля, експериментирам, създавам и променям"	3
6. Подробно описание на иновативния процес и иновацията за периода на нейното изпълнение	4
7. Професионални компетентности и умения, квалификация на педагогическите специалисти, включени в иновативния процес	5
8. Информация за учениците, включени в иновацията	5
9. Индикатори за измерване на постиженията на иновацията. План за изпълнение на иновацията по учебни години	6
10. Очаквани резултати от иновативния процес	7
11. Съответствието на иновацията с принципите и целите на националните и европейски образователни приоритети	8
12. Възможности за разширяване обхвата на иновативния процес	8
13. Възможността за мултиплициране на училищния опит и добрите практики	8
14. Информация за съответствие с изискванията в ДОС за организацията на дейностите в училищното образование, за общообразователната подготовка и за учебния план	8
15. Информация и доказателства, свързани с ефективната приложимост на предлаганата иновация	9
16. Ресурсна обезпеченост на иновацията	9

1. Общи данни за училището

1.1. Интернет страница и линк към официална страница на училището в социална мрежа

www.vlevski.com , <https://www.facebook.com/ouvlevski.razgrad/>

1.2. Тип училище: Основно

1.3. Специален статут: Средищно

1.4. Вид финансиране: Общинско

1.5. Брой на учениците:

2020/2021 – 710 ученици

2. Съответствие на иновация със стратегическите приоритети, визия, мисия, цели и дейности за постигане на целите на Стратегията за развитие на ОУ ”Васил Левски

Съвременните образователни политики действат във време, когато технологиите променят средата за работа и живот на хората. В тези условия на училището се налага да предефинира целите си, за да дава знания, умения и социални компетентности според изискванията на XXI век.

Иновацията на ОУ "Васил Левски" в Разград въвежда дизайн мисленето като метод на преподаване, за да подкрепи всяко дете да развива силните си страни. Поставени в условията на реално предизвикателство учениците, откриват проблем, предлагат решения, изработват прототип и го презентират. Уроците, разработени върху типа на проектно - базираното обучение стимулират учениците да изследват, анализират и интерпретират информацията, развивайки у тях креативност, критично мислене, комуникационни умения и нагласи за работа в екип.

3. Проекти, осъществени от училищния екип, които имат отношение към предлаганата иновация

През 2019 година училището бе обявено за партньор на Фондация „Америка за България“. През 2020 година директорът и училищният психолог преминаха обучение в програмата на Фондацията "Лидери в образованието" за придобиване квалификация коуч на учители.

Седма година клубът по Лего Роботика участва в програмата "Роботика за България". В рамките на Академия "Телерик" в училището работи школа по програмиране. През 2020 година в партньорство със сдружение "Образование и бъдеще" реализирахме проект в помощ на деца с увреждания, финансиран от Civitates. През 2021 година в партньорство с ПФК ”Лудогорец 1945” стартира изпълнението на проект , финансиран по Програма „ЕРАЗЪМ+“ за ефективна и иновативна педагогика чрез преподаване в контекста на спорта и межкултурното многообразие.

4. Самооценка на състоянието на елементите на училищния живот

4.1. Управлението и организацията на училището към настоящия момент

Училището е структура, която се развива изпреварващо и постоянно търси и въвежда нови практики за обучение. Директорът е преминал През програмата за училищни на Фондация „Америка за България” и залага на стратегии, които

стимулират проактивното поведение на учителите, сформира екипи, в които творчески настроените педагози поемат лидерски функции и така увличат останалите. 29 педагогически специалисти прилагат модела на проектно-базираното обучение в начален етап. Те работят в четири ПУО /професионално учебни общности/. На работни срещи учителите обсъждат нововъведенията и адаптирането им към ДОС. Всички учители имат свобода да се включват в различни форми на обучение, като се насърчава участието във форуми, популяризиращи иновативни практики у нас и в чужбина.

4.2. Преобладаващите към настоящия момент методи на преподаване

Четвърта година училището изпълнява иновативната програма "Аз мисля", в която са включени 389 ученици от първи до четвърти клас. Знанията получени чрез интердисциплинарно съдържание са съобразени с ДОС. В края на всяка учебна година напредъкът по изпълнението на иновацията се измерва чрез специално създадена за тази цел вътрешноучилищна система за оценка. В начален етап се провеждат и традиционни уроци, но усвоените по време на иновативното обучение умения, помагат да се използват иновативни подходи в традиционната класна стая. Две професионално учебни общности от 6 учители в прогимназиален етап подготвят през тази година 8 интердисциплинарни проектно-базирани уроци разработени по STEAM дисциплините в рамките на училищните програми "Умни градове" и "Как живеят хората извън Земята".

4.3 Учебната среда

Учебната среда предразполага към модернизирани на учебния процес. 10 класни стаи и 2 фойета са реконструирани по проект, финансиран от Фондация "Америка за България". Интерактивната среда в тези пространства е организирана в тип Print – Rich Room, с променящи се пространства и интерактивни екрани за учениците от начален етап.

4 класни стаи на пети клас, са оборудвани с дисплеи, които осигуряват безжична връзка и достъп на всеки ученик до екрана. Проектно-базирани уроци на шестокласниците се организират в мултифункционална зала, технологично оборудвана и пригодена за работа в STEAM среда.

Всички класни стаи и кабинети/34/ са оборудвани със съвременни технологии за преподаване от разстояние. Във всяка класна стая има качествен видео и аудио достъп за ученици, които учат дистанционно.

5. Описание на иновацията "Аз мисля, експериментирам, създавам и променям"

5.1. Цел на иновацията

Целта на планираната иновация е да надгради върху постигнатите резултати от четиригодишната иновативна програма "Аз мисля", за учениците от начален етап, обучавани по метода дизайн мислене. С помощта на интерактивния метод, разработен в Станфордския университет и използван в момента от водещите в света технологични компании, учениците от начален етап усвоиха уменията да работят екипно, да анализират, да планират и финализират проект. За да продължи обучението, което формира нужните за XXI век компетентности, иновацията трябва да се приложи и в прогимназиалния етап на обучение.

Разширяването на обхвата на иновацията е продиктувано и заради голямата подкрепа на родителите, 93% от които одобряват стремежа на училищното ръководство да осъвремени и модернизира методите на преподаване.

5.2. Мотиви за предлаганата иновация

Училищните политики имат дългосрочен характер и преследват устойчиво развитие. Учениците, които през 2021-2022 ще бъдат в пети клас четири години са били обучавани по метода дизайн мислене. Те имат умения и нагласи да работят в екип, да предлагат решения, взети в дискуссионен формат, да изучават процеси, явления, места в контекста на заобикалящата ги реалност.

Иновативната програма "Аз мисля, експериментирам, създавам и променям" предвижда въвеждането на проектно-базирани уроци по метода на дизайн мислене в целия прогимназиален етап. Изпълнението ѝ ще стъпи върху постиженията на програмата "Аз мисля" и ще превърне седемгодишния курс на обучение в устойчив модел на образование, ориентирано към личностното развитие на всяко дете в условията на бързо променящата се среда.

5.3. Срок на иновацията

4 години - 2021/2022, 2022/2023, 2023/2024, 2024/2025 учебни години.

6. Подробно описание на иновативния процес и иновацията за периода на нейното изпълнение

В учебна среда, Станфордският метод дизайн мислене е водещ процес за създаване и управление на проекти, като им помага те да отговорят на изискванията за висококачествено обучение с висока ефективност за децата и учителите и да отговорят на световния "Златен стандарт" за висококачествено проектно-базирано обучение (HQPBL, Buck Institute)

Интердисциплинарните проекти, създадени с дизайн мислене, помагат на учениците да развиват и надграждат уменията на 21 век в три направления: 1. да подобрят своите функционални грамотности по включените в проекта предмети от задължителното учебно съдържание; 2. да развият своите компетенции за работа в екип, презентиране и комуникация; 3. да надградят ефективно своите личностни качества като воля, постоянство, организираност, управление на времето, инициативност и лидерски умения.

Планирали сме поетапно включване на иновацията в трите прогимназиални випуска, защото опитът ни през последните четири години показва, че това е особено успешен начин и за децата и за учителите и за родителите и за експертната общност, която съдейства с менторство и практика "на терен". В съвременната образователна среда, учителите са поставени в центъра на образователния процес - те са отговорни както за личната си подготовка и развитие, така и за същността и ефикасността на образователния процес и личностното развитие на всеки ученик. Планирането и провеждането на интердисциплинарен проект с дизайн мислене помага на учителите по активен и практически начин да развият своите умения за фасилитиране на екипна работа, да напътстват учениците сами да достигнат до решението на дадено предизвикателство, да развиват усета си за интерактивно и увлекателно представяне на информация, което провокира любопитство, действеност и ангажираност към процеса. По този начин, чрез прилагане на инструменти за групова работа по дадено предизвикателство и адаптиране на учебен материал за неговото по-атрактивно и интерактивно представяне, учителите развиват напълно различна настройка и отношение към самия образователен процес.

Децата в прогимназиален етап са различни и от тези в начален, защото са много по-осъзнати и можещи и от тези в гимназиален, защото са много по-стабилни емоционално и отворени към новото и непознатото, готови да експериментират с пълно сърце и отдаденост. Затова и вярваме, че процес, който едновременно е структуриран, едновременно креативен и екипен, ще им даде това поле за изследване и развитие на учебното съдържание, което не бихме могли да предоставим по друг начин, различен от интердисциплинарни проекти.

А дизайн мисленето е гъвкава, съвременна и увлекателна методология, която не случайно се използва от компании, държавни агенции, неправителствени организации, образователни институции и множество прогресивни и иновативни училища по цял свят.

Станфордският метод разполага с всеобхватен процес за креативно решаване на проблеми и творческа увереност и изключително богат инструментариум от техники и дейности, които ежегодно се надграждат и обогатяват от специалистите в Университета в Станфорд.

Вярваме, че ще дадем много добра основа на децата ни в прогимназиален етап за утвърждаването им като успешни, мотивирани, просоциални и проактивни хора на един променящ се, но вълнуващ свят. Вярваме, че ще предоставим безценна основа на учителите ни да изграждат тези млади съвременни хора с позитивно отношение и адекватни умения за новата среда, в която растат, развиват се и учат.

7. Професионални компетентности и умения, квалификация на педагогическите специалисти, включени в иновативния процес

Първата година училищният екип ще включва 13 прогимназиални учители, 1 учител ЦОУД и педагогическия съветник. 10 от 15-те педагози са подготвяли проектно- базирани уроци, като интегрирани интердисциплинарни занимания, осъществени от двама и повече учители.

Втората година екипът ще се увеличи с още 9 учители, а през третата в иновацията ще се включат всички 26 учители от прогимназиалния етап на обучение. През целия период те ще получат продължаващ коучинг и подкрепа от страна на 4 учители от начален етап, преподавали вече от пет до седем години дизайн мислене.

Четвъртата година екипът ще се разшири с администрацията на училището, като иновацията ще включва решаване на реални предизвикателства за училищната общност с помощта на дизайн мисленето.

8. Информация за учениците, включени в иновацията

През първата година в иновативната програма "Аз мисля, експериментирам, създавам и променям" ще бъдат включени 96 учениците от пети клас. Те вече са изработили и прилагат на практика уменията да мислят критично, развили са емпатия, наблюдателност, любознателност, проактивност, работа в екип и увереност в собствените способности. През втората година иновацията ще обхване 92 шестокласници, като те ще се учат да организират информация и идеи по-добре, да вникват по-ясно в гледната точка на други хора и разбират по-добре проблемите им. Третата година иновацията ще включи и 115 седмокласници, които ще завършат целия прогимназиален етап на обучение, прилагайки дизайн мисленето. Изискванията към

тях ще са насочени към прилагане на проактивно поведение спрямо предизвикателствата.

9. Индикатори за измерване на постиженията на иновацията. План за изпълнение на иновацията по учебни години.

9.1. Измерване на постиженията на иновацията през първата учебна година (2021/2022)

Иновацията обхваща учениците от пети клас. Учителите създават интегрирано съдържание, обединени в 4 професионално учебни общности. Създават се 4 интердисциплинарни проекта, в дидактическата разработка на които участват представители на сдружение Red Paper Plane. Външната организация обучава 15 учители и осъществява продължаващ коучинг на екипите от преподаватели.

Създадената система за самооценка се разширява, в нея са обхванати ученици, родители, учители, които учат и преподават в пети клас. Общият брой на материалите от допитванията съдържа 250 документа. Устойчивият прием и поддържането на високия брой ученици в училище е показател за оценката на местната общност. Интересът на други училища от страната, изразен в обмен на добри практики и споделяне на иновацията.

9.2. Измерване напредъка през втората учебна година (2022/2023)

Програмата "Аз мисля, експериментирам, създавам и променям" обхваща учениците от пети и шести клас. В условията на продължаващо обучение шестокласниците, усвоили вече уменията да откриват и решават проблеми с помощта на метода дизайн мислене, работят по проект, формулиран след тяхно проучване на реално предизвикателство. Общия брой на проектите в пети и шести клас е 8. Учителите сформират 8 екипа. Преди началото на учебната година те преминават през обучение и по време на цялата учебна година са подкрепяни от продължаващ коучинг. Участие и награди на учениците от пети и шести клас в олимпиади, състезания, конкурси, изложби, резултати от НВО. Системата за самооценка и измерване на напредъка на иновацията се прилага за пети и шести клас.

9.4. Измерване напредъка през третата учебна година (2023/2024)

Тя включва учениците от пети до седми клас. 12 екипа учители разработват интердисциплинарни уроци. Проектите на учениците от седми клас - 4, надграждат към усвоените умения от първите две години на иновацията. През третата година седмокласниците извършват проучване, въз основа на което формулират проблем, свързан с живота на общността, предлагат решения, които реално променят средата.

Проектите са свързани с теми от местната икономика, разработени с участието на представители на бизнеса. Дейностите са представяни пред местната общност в сътрудничество със заинтересованите страни. Училищните политики стават инструмент за приобщаване на общността към стратегическите цели на учебното заведение и допринасят за устойчивото му възходящо развитие в средносрочен и дългосрочен план.

9.5. Измерване напредъка през четвъртата учебна година (2024/2025)

Последният етап от проекта включва обученията по дизайн мислене на административния персонал, които заедно с учителите идентифицират възможности за

подобряване на училищни практики и системи. Пренасяне на методологията в разнообразни аспекти на училищния живот (взаимодействие между учителите, връзка с ученици и родители, управление на училищната програма и администрация) чрез обучения на административния персонал. Степен на готовност на ръководството на училището да организира, координира и участва по най-ефективен начин в иновативните процеси в училището: подкрепя и мотивира педагогическия и непедагогически персонал, родителите и др. за участие./ установява се чрез разговори, анкети, документация, вкл. и в електронен вариант/.

10. Очаквани резултати от иновативния процес

10.1. Резултати за педагогическия персонал по години

1-ва година

С работата си по предварително подготвените проекти, учителите ще развият умения за водене на проекти, по-силна емпатия към индивидуалните потребности на ученика и подобряване на ангажираността на родителите с училищните дейности.

2-ра година

Учителите ще надградят уменията си за ръководене на проекти и ще започнат активно обучение за създаване на собствени предизвикателства за учениците, използвайки дизайн мислене.

3-та година

Учителите ще прилагат активно дизайн мислене като стимулират учениците правят проучвания, да синтезират информация в рамките на проекти, обвързани с учебната програма.

4-та година

Административният персонал на училището ще започне обучения по метода и ще упражнява прилагането му към реални проблеми в училището.

10.2. Резултати за учениците по години

През първата година в пети клас резултатите от интердисциплинарните уроци ще бъдат измерени на база на редица индикатори, които учениците проявяват по време на практикуването им: желание за участие и работа по поставено дизайн предизвикателство; творческа увереност и влияние върху резултата от собствените усилия; работа в екипна среда с връстници и учители; проява на личностни умения - емпатия, търпение и концентрация, проактивност и ангажираност с образователните материали.

В следващите 2 години в шести и седми клас учениците ще имат възможност да участват в отворени дизайн предизвикателства, често създадени съвместно с техните учители, където ще утвърдят описаните по-горе умения и ще развият допълнително нагласа към прогресивно мислене и креативно решаване на проблеми.

10.3. Резултати за други заинтересовани страни

В целия тригодишен период на иновативната програма родителите ще са приобщени към дейностите, които са част от проектно-базираните уроци. Те ще са информирани за началото, прогреса и резултата от проектите, върху които учениците работят. Публичните изяви в рамките на проектите се организират с участието на семействата.

След завършване на периода на иновативната програма, обучените учители, придобили опит и новаторски умения ще могат да съдействат като обучители на свои

колеги в други училища и детски градини в региона по метода дизайн мислене. Училището ще има сериозен опит в изграждането на иновативни практики за учебната дейност и администрацията на основата на дизайн мислене.

11. Съответствието на иновацията с принципите и целите на националните и европейски образователни приоритети

Иновативната програма помага на учениците да развият умения, необходими за пълноценна реализация през XXI век. Уроците способстват да се разбере как човешката дейност променя света, как да се пази природата, каква е връзката между индивида, семейството, общността и глобалния свят. Развиват се дигиталните и езикови компетентности, математическите знания и уменията да правят интердисциплинарни връзки.

Решаването на проблеми в реална среда повишава интереса към ученето. Децата се учат да предвиждат, да се самоорганизират, да се адаптират. Работата в екип им помага да извличат ползи от участието в хетерогенна група. Участието в мисии, решаването на проблеми в среда, близка до реалната, ще формира у децата умения, които ще изградят у тях нагласи за промяна и учене през целия живот.

12. Възможности за разширяване обхвата на иновативния процес

Методологията “дизайн мислене” дава много силни инструменти за идентифициране на проблеми, анализиране на причините и достигане до специфично и иновативно решение. След приключване на програмата, училището ще разполага с квалифицирани учители, които могат да провеждат обучения, да въвеждат в методологията нови учители и класове и да разширяват обхвата на иновация вътре в училището. Всички разработени проекти, иновативни подходи към образователния процес могат да бъдат адаптирани за различните учебни предмети от началния и прогимназиален етап на обучение. Учителите ще разполагат с умения за разработване на модели и системи за справяне с проблемите в образователната сфера, което може да включва подобряване на връзката и сътрудничеството с други учители на регионално и национално ниво.

13. Възможността за мултиплициране на училищния опит и добрите практики

Постигнатите резултати и въведените иновативни практики, на базата на проведени проучвания и тестове в училището, могат да се прилагат в други училища из цялата страна, които са идентифицирали подобен проблем. Започвайки от разпространяването на метода “дизайн мислене” на регионално ниво, учителите имат възможност да организират конференции и семинари, чрез които да споделят резултатите от проучванията и тестването на различни решения, техния успех или неуспех, както и синтезиран опит от целия процес.

Установените добри практики могат да бъдат адаптирани към нуждите на училища и детски градини на регионално и областно ниво. Нови практики за преодоляване на проблеми в общата организация и управление могат да бъдат прилагани и адаптирани към системите на училища от цялата страна.

14. Информация за съответствие с изискванията в ДОС за организацията на дейностите в училищното образование, за общообразователната подготовка и за учебния план

Иновативната програма "Аз мисля, експериментирам, създавам и променям", която ОУ "Васил Левски" ще изпълнява през следващите четири учебни години не предвижда въвеждането на нови учебни планове или учебни програми.

Училището ще въведе използването на дизайн мисленето като нов метод на преподаване. Той ще бъде въведен поетапно за учениците от пети, шести и седми клас, като всяка следваща година обхватът на включените ученици ще се увеличава с новопостъпилите петокласници.

14.1. Информация за съответствие с изискванията в ДОС за организацията на дейностите в училищното образование

Прилагането на метода на проектно-базираното обучение и способността за създаване и ръководене на проекти по дизайн мислене ще се осъществява поетапно в серия обучения и практически дейности.

Те са съобразени с организацията на дейностите в училищното образование. Ще се провеждат в рамките на учебните часове, като учителските екипи планират предварително елементите от учебното програми, които ще бъдат преподавани под формата на дизайн мислене в рамките на интегрираното проектно-базирано съдържание.

14.2. Информация за съответствие с изискванията в ДОС за общообразователната подготовка

Въвеждането на дизайн мисленето формира у учениците умения, които надграждат базовите знания, придобити в традиционния учебен процес. Проектно-базираните уроци развиват компетентности, които, остават незастъпени в традиционното преподаване.

Съдържанието на интердисциплинарните занимания е съобразено с изискванията на ДОС за общообразователна подготовка.

Училището има опит в поддържането на съответствието между нововъведенията и задължителните изисквания на ДОС. Вътрешноучилищната система за измерване на резултатите от иновативната програма в начален етап включва тестови проверки, които установяват степента на усвояване на знанията, предвидени в ДОС. Този мониторинг ще бъде прилаган и по време на новата четиригодишна иновативна програма за прогимназиален етап.

14.3. Информация за съответствие с изискванията в ДОС за учебния план

Заниманията по дизайн мислене се организират според Рамковия учебен план за общо образование за основната степен на образование. Дизайн - мисленето, използвано като метод на преподаване надгражда умения и компетентности, ключови за реализацията на хората през XXI век и подпомага ефективно процеса на учене през целия живот.

15. Информация и доказателства, свързани с ефективната приложимост на предлаганата иновация

Дизайн мисленето е водеща методология за креативно решаване на проблеми и създаване на иновации в световен мащаб. Обучението позволява персонализация на учебния процес и способства за това децата да изградят връзки между знанията, усвоени в различни учебни дисциплини.

Най-прогресивните образователни системи в света (като финландската) и иновативни училища като altSchool (<https://www.altschool.com>), Innova School (<http://www.innovaschool.es/?lang=en>) и Nueva School (<http://www.nuevaschool.org>)

използват дизайн мислене учебния процес. В проекта на Лорийн Джобс за най-иновативни училища в САЩ (<http://xqsuperschool.org>), 6 от 10 -те избрани за модел, прилагат методологията дизайн мислене.

16. Ресурсна обезпеченост на иновацията

Инвестициите в модернизацията на средата и осигуряването на съвременни технологични ресурси са планирани като разходи от училищния бюджет - за 2020 г. /35 хил. лева/, за - 2021 година /15 хил. лева/.

През първата година ще се инвестират 2500 лв. за въвеждане на метода дизайн мислене. Те са предназначени за закупуване на ноу-хау, обучение на педагозите и заплащане труда на екипа. Разходите ще бъдат за сметка на училищния бюджет, който освен от държавната субсидия, се формира и от собствени приходи от земеделски земи.

Всяка следваща година ще се привлича финансиране от собствени средства и от донори, които подкрепят образованието. Ще се търси спонсорство и дарения от фирми, които работят на регионалния пазар и от компании с национално значение, ангажирани със социални каузи.